

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

DEPARTAMENTUL PENTRU ÎNTRĂUTĂRI PARLAMENTARE

B-dul Proclamației nr. 22, sector 1, București. Tel: 0213143400 ext. 3006, Email: departament@gov.ro

Nr. 10132, 10134, 10140, 10145, 10167, 10168, 10169, 10218/2026

14 -09- 2026

**Către: Doamna Ramona-Ioana BRUYNSEELS
Secretar al Camerei Deputaților**

Ref. la: Răspunsuri la întrebări/interpelări formulate de deputați

Stimată doamnă secretar,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele întrebări/interpelări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

MINISTERUL MUNCII
FAMILIEI, TINERETULUI ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Nr. 5214 / DNP / 09.09.2026

Către: **PARLAMENTUL ROMÂNIEI - CAMERA DEPUTAȚILOR**
DOAMNEI DEPUTAT DASCĂLU CRISTINA-EMANUELA
Subiect: **întrebarea înregistrată cu nr.5876A/2026**

Stimată doamnă deputat,

Referitor la **întrebarea** dumneavoastră, înregistrată la Camera Deputaților cu nr.5876A/2026, având ca obiect „Exodul tinerilor și criza demografică”, vă comunicăm următoarele:

1. Cadrul strategic din domeniul ocupării este asigurat de *Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027 (SNOFM)*. Obiectivul general al acestei strategii este creșterea ocupării de calitate, în condiții de sustenabilitate, astfel încât, până la sfârșitul anului 2027, rata de ocupare a populației 20-64 ani să fie de 75%, prin îndeplinirea celor 4 obiective specifice, și anume: 1. Integrarea durabilă pe piața muncii a forței de muncă disponibile; 2. Creșterea gradului de valorificare a potențialului economic al tinerilor, inclusiv a tinerilor NEET¹; 3. Modernizarea și consolidarea instituțiilor pieței muncii în vederea creării unui mediu care să conducă la susținerea unei piețe a muncii flexibile, funcționale și reziliente; 4. Consolidarea sistemului de formare profesională a adulților pentru o mai bună conectare la cerințele pieței muncii.

În acest scop sunt implementate măsuri de activare a persoanelor inactive apte de muncă, a șomerilor, în special a celor de lungă durată, a tinerilor, inclusiv NEETs, prin asigurarea unor tranziții rapide și de calitate în ocupare pentru tinerii absolvenți, prin dezvoltarea resurselor umane, prin stimularea culturii și a inițiativei antreprenoriale și prin stimularea creării de noi oportunități și locuri de muncă.

Corelat cu obiectivul specific 2 al SNOFM, la nivelul Programului Educație și Ocupare (PEO) 2021-2027 a fost formulată o prioritate dedicată exclusiv tinerilor, *Prioritatea 2 - Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii*, care include măsuri ce vizează implementarea Garanției pentru Tineret consolidată, dobândirea de competențe

¹ Potrivit prevederilor Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, tânărul NEET este „persoana cu vârsta cuprinsă între 16 ani și până la împlinirea vârstei de 30 de ani, care nu are loc de muncă, nu urmează o formă de învățământ și nu participă la activități de formare profesională”.

antreprenoriale, digitale și verzi, precum și asigurarea sprijinului financiar pentru demararea unei afaceri. Astfel, se urmărește consolidarea măsurilor de sprijin în vederea integrării pe piața muncii a tinerilor, inclusiv tinerii NEET. O măsură prevăzută la nivelul aceleiași priorități ce țintește în mod deosebit categoria tinerilor NEET este dezvoltarea unei rețele pentru tineret care să furnizeze servicii personalizate și de calitate acestor tineri prin încheierea de parteneriate între Serviciul Public de Ocupare (SPO) și furnizori de servicii de tineret publici sau privați (centrele/cluburile de tineret sau alți actori interesați), inclusiv cu dezvoltarea unor echipe mobile mixte, sub coordonarea SPO, formate din specialiști ai serviciilor publice din domenii precum: servicii de tineret, consiliere/ocupare.

De asemenea, în cadrul Priorității 3 - Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți, PEO prevede finanțarea unor măsuri active acordate sub forma unor pachete de servicii integrate (constând în servicii de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă, programe de formare profesională/ucenicie/stagii, evaluare și certificare competențe obținute în contexte informale/nonformale, acompaniere socio-profesională, acordarea de prime, subvenții pentru angajatori ș.a.), precum și finanțarea de intervenții integrate în zone cu deficit de forță de muncă și migrație sezonieră.

Mai mult, PEO creează pârgii și în ceea ce privește calificarea și recalificarea persoanelor șomere, prin Prioritatea 9 - Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității, la nivelul căreia este sprijinită dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe de antreprenariat și digitale.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), instituție publică aflată sub autoritatea Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (MMFTSS), este Serviciul Public de Ocupare din România și implementează măsurile prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, în vederea integrării pe piața muncii, în special a categoriilor vulnerabile.

Precizăm că, măsurile de stimulare a ocupării forței de muncă aplicate de ANOFM se adresează tuturor persoanelor fără nici o discriminare, indiferent de mediul de proveniență, în condițiile cerințelor locurilor de muncă vacante ale angajatorilor și caracteristicilor socio-profesionale, precum și opțiunilor persoanelor aflate în căutare de loc de muncă înregistrate în evidențe.

Toate persoanele înregistrate în evidențele ANOFM beneficiază de servicii gratuite de informare și consiliere profesională, în cadrul cărora se distinge și activitatea de profilare și stabilirea nivelului de ocupabilitate (ușor, mediu, greu, foarte greu ocupabil).

În vederea ocupării tinerilor pe piața muncii din România, ANOFM aplică măsuri atât pentru creșterea șanselor de ocupare a acestora, cât și pentru stimularea angajatorilor (indiferent de domeniul de activitate) care să încadreze persoane din rândul tinerilor din categorii vulnerabile, măsuri care pot contribui la diminuarea fenomenului de migrare a tinerilor, după cum urmează:

• **Măsuri prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare:**

- **Medierea muncii** - prin care se realizează punerea în legătura a angajatorilor cu persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în vederea stabilirii de raporturi de muncă sau de serviciu. Serviciile de mediere se acordă gratuit pentru persoanele înscrise în baza de date a ANOFM. În cadrul acestei activități fiecărei persoane i se întocmește planul individual de mediere;

- **Informarea și consilierea profesională** - prin care se oferă un ansamblu de servicii acordate în mod gratuit persoanelor în căutarea unui loc de muncă, care au ca scop furnizarea de informații privind piața muncii și evoluția ocupațiilor; profilarea și încadrarea în nivelul de ocupabilitate: ușor ocupabil, mediu ocupabil, greu ocupabil și foarte greu ocupabil; dezvoltarea abilității și încrederii în sine a persoanelor în căutarea unui loc de muncă, în vederea luării de către acestea a deciziei privind propria cariera; instruirea în metode și tehnici de căutare a unui loc de muncă și îndrumarea pe parcursul procesului de integrare socio-profesională la noul loc de muncă. Persoanele cărora le-a fost stabilit nivelul de ocupabilitate greu și foarte greu ca urmare a profilării pot beneficia de îndrumarea pe parcursul procesului de integrare socioprofesională la noul loc de muncă, pe o perioadă de maximum 3 luni, cu acordul angajatorului;

- **Formarea profesională** - prin care se asigură creșterea și diversificarea competențelor profesionale în scopul asigurării mobilității și integrării pe piața muncii, se oferă gratuit pentru persoanele înregistrate în baza de date a Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă (AJOFM). Accesul la programele de formare profesională se face în urma activității de informare și consiliere profesională sau de mediere. Formarea profesională a persoanelor în căutarea unui loc de muncă se realizează de agențiile pentru ocuparea forței de muncă prin centrele de formare profesională din subordinea acestora și prin centrele regionale pentru formarea profesională a adulților ale ANOFM, precum și prin furnizori de servicii de formare profesională, din sectorul public sau privat, autorizați în condițiile legii;

- **Evaluarea și recunoașterea competențelor profesionale obținute în context nonformal și informal** se asigură pentru persoanele care nu dețin certificat de competențe profesionale, de calificare sau de absolvire pentru anumite competențe, ocupație ori calificare și nu au eventuale restricții medicale. Persoanele aflate în căutarea unui loc de

muncă, beneficiază, în mod gratuit, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de servicii de evaluare și certificare a competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale. Accesul la serviciile gratuite de evaluare și certificare a competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale se face în urma activității de informare și consiliere profesională sau de mediere;

- **Stimularea mobilității forței de muncă prin acordarea de prime de încadrare, de instalare și de relocare.**

În cadrul măsurii referitoare la completarea veniturilor salariale ale angajaților, se acordă **prima de inserție** - sumă care se acordă absolvenților instituțiilor de învățământ și absolvenții școlilor speciale, în vârstă de minimum 16 ani, care, în termen de 60 de zile de la absolvire, se înregistrează la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și se angajează cu normă întreagă pentru o perioadă mai mare de 12 luni; acești absolvenți beneficiază, în aceste condiții, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de o primă de inserție egală cu de 3 ori valoarea indicatorului social de referință² în vigoare la data încadrării.

De asemenea, în același pachet de măsuri de completarea veniturilor salariale, este acordată și **prima de activare** care se acordă șomerilor înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă de cel puțin 30 de zile, care nu beneficiază de indemnizație de șomaj, în situația în care se angajează cu normă întreagă, pentru o perioadă mai mare de 3 luni; ulterior datei înregistrării la agențiile pentru ocupare aceste persoane beneficiază de o primă de activare în valoare de 1.000 lei, neimpozabilă.

În cadrul măsurii de stimulare a mobilității interne a forței de muncă, tinerii pot beneficia de următoarele tipuri de prime:

▪ **Prima de încadrare** pentru șomerii înregistrați care se încadrează în muncă într-o localitate situată la o distanță mai mare de 15 km de localitatea în care își au domiciliul sau reședința. Cuantumul primei se calculează la 0,5 lei/km, dar nu mai mult de 55 lei/zi, proporțional cu numărul de zile în care persoanele în cauză desfășoară efectiv activitatea la angajatorul la care se realizează încadrarea în muncă. Aceasta este o sumă neimpozabilă și se acordă pe o perioadă de 12 luni.

▪ **Prima de instalare** pentru șomerii înregistrați care se încadrează în muncă într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 50 km față de localitatea în care își au domiciliul sau reședința și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul ori își stabilesc reședința în localitatea respectivă sau în localitățile învecinate acesteia. Prima este neimpozabilă, destinată stimulării încadrării în muncă, asigurării cheltuielilor pentru locuire în noul domiciliu sau noua reședință și/sau pentru reîntregirea familiei.

² La acest moment, valoarea indicatorului social de referință este de 660 de lei.

De asemenea, prima de instalare se acordă și persoanelor de cetățenie română care și-au exercitat dreptul la liberă circulație a lucrătorilor în spațiul Uniunii Europene și Spațiul Economic European pe o perioadă de cel puțin 36 de luni, în cuantumurile și cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

Aceasta se acordă în cuantum diferențiat, 12.500 lei pentru șomerii înregistrați care se încadrează în muncă într-o altă localitate și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul sau își stabilesc reședința, sau 15.500 lei în situația în care sunt însoțiți și de membrii familiei, iar în cazul familiei monoparentale, în situația în care sunt însoțiți de copilul sau copiii aflați în întreținere.

În cazul în care ambii soți îndeplinesc condițiile de acordare a primei de instalare, unul va primi suma de 12.500 lei, iar celălalt va primi o primă de instalare în cuantum de 3.500 lei.

Prima de încadrare și prima de instalare sunt denumite prime de mobilitate și nu se cumulează. Acestea se acordă persoanelor care se încadrează în muncă, cu normă întreagă, pentru o perioadă de cel puțin 12 luni și care au domiciliul sau reședința ori își stabilesc noul domiciliu sau noua reședință în zonele prevăzute în Planul național de mobilitate aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 903/2016, cu modificările și completările ulterioare*, act normativ ce poate fi vizualizat pe website-ul MMFTSS la secțiunea Legislație/Muncă/Ocuparea forței de muncă sau accesând link-ul: <https://mmuncii.gov.ro/legislatie-piata-muncii/>.

Primele de instalare, în cuantumurile enunțate mai sus, se acordă în două tranșe: 50% din suma stabilită, la data instalării și 50% după expirarea perioadei de 12 luni de la angajare.

▪ **Prima de relocare** pentru șomerii înregistrați care se încadrează în muncă într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 50 km față de localitatea în care își au domiciliul sau reședința și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul sau își stabilesc reședința în localitatea respectivă sau în localitățile învecinate acesteia. Prima este neimpozabilă și egală cu 75% din suma destinată asigurării cheltuielilor pentru locuire în noul domiciliu sau noua reședință, dar nu mai mult de 900 lei.

Totodată, beneficiarii primei de relocare trebuie să se încadreze în muncă, cu normă întreagă, pentru o perioadă de cel puțin 12 luni, iar veniturile nete lunare realizate de aceștia, în situația în care sunt persoane singure sau împreună cu familiile acestora, să nu depășească suma de 5.000 lei/lună.

Prima de relocare se acordă lunar, pe o perioadă de cel mult 36 de luni, cu îndeplinirea condițiilor menționate anterior, la cerere, și nu se cumulează cu prima de activare, cu prima de încadrare sau cu prima de instalare.

De asemenea, MMFTSS a consolidat recent cadrul legislativ în domeniul stimulării ocupării forței de muncă, inclusiv politicile active de ocupare, prin modificările aduse Legii

nr. 76/2002 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2026, cu accent pe integrarea durabilă pe piața muncii și pe sprijinirea categoriilor vulnerabile.

Pentru tineri, în special pentru cei din categoria NEET, s-a introdus un mecanism nou - prima de stabilitate - care nu vizează doar accesul la primul loc de muncă, ci mai ales menținerea în activitate. Este un sprijin acordat pe o perioadă extinsă, care oferă predictibilitate și încurajează construirea unui parcurs profesional stabil. Astfel, MMFTSS propune o abordare care pune accentul pe continuitate, nu doar pe momentul intrării pe piața muncii.

Prima de stabilitate se acordă, în condițiile legii, tinerilor NEET înregistrați în evidența agențiilor pentru ocupare, care se încadrează pentru prima dată în muncă, cu normă întreagă și pe durată nedeterminată, și constă într-o sumă, neimpozabilă, pentru care nu se datorează contribuții sociale obligatorii, în sensul art. 2 alin. (2) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, acordată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, acordată lunar, pe o perioadă de 24 de luni de la data încadrării în muncă, după cum urmează:

- a) 1.000 lei lunar, pentru primele 12 luni de la data încadrării în muncă;
- b) 1.250 lei lunar, pentru următoarele 12 luni consecutive.

Este de precizat faptul că, tinerii NEET care beneficiază de prima de stabilitate își mențin dreptul la această primă în situația în care, în perioada de 24 de luni de la data încadrării în muncă, le încetează raportul de muncă la primul angajator și se încadrează, într-o perioadă de maximum 60 de zile, la un alt angajator, în cazul în care încadrarea în muncă la cel de-al doilea angajator se realizează, în condițiile legii, cu normă întreagă, pe durată nedeterminată. Perioada de maximum 60 de zile în care tinerii NEET nu au statut de angajat nu face parte din perioada de acordare a primei de stabilitate.

Prima de stabilitate nu se cumulează cu prima de inserție, cu prima de activare și cu primele de mobilitate.

Sprijinul este suportat din bugetul asigurărilor pentru șomaj și nu este supus taxării sau contribuțiilor sociale. Valoarea totală a stimulentei poate ajunge la 27.000 lei per beneficiar, ceea ce reprezintă un sprijin substanțial pentru debutul profesional.

Legea exclude explicit angajările în sectorul public și în entitățile controlate de stat sau autorități locale. Astfel, nu sunt eligibili tinerii care se angajează în: instituții publice; companii de stat; regii autonome; institute naționale; agenții și autorități publice autonome. Această restricție urmărește orientarea măsurii către sectorul privat, unde integrarea tinerilor este mai dificilă și mai riscantă din perspectiva stabilității.

De asemenea, este introdus un mecanism de continuitate: dacă raportul de muncă încetează, beneficiarul își păstrează dreptul la primă dacă se reangajează în maximum 60 de

zile, în aceleași condiții. Este un sprijin financiar constant, predictibil și neimpozabil, care îi ajută pe tineri să depășească vulnerabilitățile financiare specifice începutului de carieră. Această posibilitate este extrem de importantă, întrucât oferă continuitate și elimină teama tinerilor că pierd orice sprijin dacă relația de muncă cu primul angajator nu funcționează.

Se estimează că măsura va fi de impact pentru tinerii NEET deoarece reduce bariera financiară de intrare pe piața muncii, crește atractivitatea muncii formale, sprijină autonomia financiară și diminuează riscul abandonului timpuriu al locului de muncă.

Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, prevede și acordarea de subvenții angajatorilor care încadrează în muncă persoane aparținând unor grupuri dezavantajate pe piața muncii, iar raportat la stimularea ocupării tinerilor precizăm următoarele:

- acordarea unei sume lunare în cuantum de 2.250 lei pentru angajatorii care încadrează în muncă, pe durată nedeterminată, absolvenți ai unor instituții de învățământ, respectiv absolvenți din rândul persoanelor cu handicap, pe o perioadă de 12 luni, respectiv 18 luni. Aceștia au obligația menținerii raporturilor de muncă sau de serviciu ale absolvenților cel puțin 18 luni de la data încheierii contractului individual de muncă.

Absolvenții pot fi încadrați o singură dată pentru fiecare formă de învățământ, în termen de 12 luni de la data absolvirii studiilor.

- acordarea unei sume în cuantum de 2.250 lei/lună pentru fiecare persoană angajată cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată care face parte dintr-o serie de categorii considerate dezavantajate pe piața muncii, printre care se numără: șomerii care sunt părinți unici susținători ai familiilor monoparentale, șomerii de lungă durată, tinerii NEET, mamele care au calitatea de șomeri cu cel puțin 3 copii în întreținere, cu vârste de până la 18 ani.

De asemenea, în rândul angajatorilor de inserție, care sunt stimulați financiar, în baza unui contract de solidaritate, prin acordarea unei sume egale cu de patru ori valoarea indicatorului social de referință³, la încadrarea în muncă a tinerilor cu risc de marginalizare socială, a fost inclusă și categoria angajatorilor care au statutul de întreprinderi sociale de inserție⁴, la încadrarea în muncă a unor persoane care fac parte dintr-un grup vulnerabil.

Acompaniamentul personalizat se adresează și persoanelor care fac parte dintr-un grup vulnerabil, conform prevederilor Legii nr.76/2002 așa cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2026, pentru aplicarea măsurii urmând să fie definitive și adoptate normele metodologice.

³ În prezent valoarea indicatorului social de referință este de 660 lei.

⁴ În sensul prevăzut de art. 6 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 219/2015, cu modificările și completările ulterioare, respectiv cea întreprinderea socială atestată care deține marca socială.

În plus, alte două acte normative, respectiv Legea nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, cu modificările și completările ulterioare, creează facilități în vederea accesării pieței muncii pentru persoanele interesate să dobândească o calificare sau să se recalifice, respectiv pentru absolvenții de studii superioare.

Astfel, conform Legii nr. 279/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ucenicia la locul de muncă se adresează persoanelor cu vârsta de peste 16 ani în vederea dobândirii de competențe corespunzătoare nivelurilor de calificare 1, 2, 3 și 4. Ucenicul se pregătește profesional și muncește în baza unui contract individual de muncă de tip particular numit “contract de ucenicie”. Durata contractului de ucenicie este cuprinsă între 6 luni și 36 de luni, în funcție de nivelul de calificare vizat.

A doua lege amintită, Legea nr. 335/2013, cu modificările și completările ulterioare, reglementează modalitatea de efectuare a stagiului pentru absolvenții de învățământ superior în scopul asigurării unei mai bune tranziții a acestora de la sistemul de educație la piața muncii, concomitent cu o consolidare a competențelor și abilităților profesionale necesare pentru adaptarea la cerințele practice și exigențele locului de muncă, precum și dobândirea de experiență și vechime în muncă și/sau în specialitate, după caz.

Stagiarul prestează muncă în baza unui contract individual de muncă și a contractului de stagiu. Durata perioadei de stagiu este de 6 luni, cu excepția profesiilor pentru care există reglementări speciale.

În vederea stimulării angajatorilor pentru încadrarea în muncă a stagiarilor și ucenicilor, legislația menționată prevede acordarea unor subvenții. Astfel, angajatorul care încheie un contract de ucenicie beneficiază, la cerere, pe întreaga perioadă de derulare a contractului de ucenicie, de o sumă în cuantum de 2.250 lei/lună. De aceeași sumă beneficiază lunar, la cerere, și angajatorul care încheie un contract de stagiu, pe întreaga perioadă a derulării contractului de stagiu.

Măsura prevăzută de Legea nr. 72/2007 pentru stimularea încadrării elevilor și studenților pe perioada vacanțelor:

Angajatorii care încadrează elevi și studenți pe perioada vacanțelor primesc o sumă egală cu 50% din valoarea indicatorului social de referință, pentru o perioadă de maxim 60 de zile calendaristice într-un an.

În ceea ce privește ANOFM, cu fondurile alocate prin intermediul acestei priorități pot fi finanțate măsuri precum: informare și consiliere, profilare, mediere, formare profesională, programe de ucenicie și programe de stagiu, subvenționarea angajatorilor care angajează tineri. În acest sens ANOFM implementează proiectele:

- proiectul *"START - Investește în calificare pentru viitor"* care are ca scop stimularea ocupării șomerilor tineri sub 30 de ani înregistrați la ANOFM, prin acordarea de sprijin financiar angajatorilor care încadrează prin ucenicie la locul de muncă un număr de 2.330 de persoane.

Bugetul proiectului este de 30 milioane de euro.

- proiectul *„ActivPlus -Măsuri integrate și personalizate pentru ocuparea tinerilor”*, prin intermediul căruia sunt subvenționați angajatorii care încadrează în muncă 12.066 de șomeri tineri sub 30 de ani înregistrați la ANOFM.

Bugetul proiectului este de aproximativ 67 milioane de euro.

De asemenea, a fost elaborată fișa proiectului și urmează contractarea a 171 milioane de euro pentru implementarea proiectului *„STEP UP - Tinerii, o șansă pentru viitor!”*.

Grupul țintă al proiectului este format din 21.200 tineri sub 30 de ani șomeri înregistrați la Serviciul Public de Ocupare (SPO), care vor beneficia de măsuri pentru stimularea ocupării forței de muncă (primă de stimulare pentru tinerii care se angajează prima dată, primă pentru tinerii care se angajează, programe de formare profesională pentru tinerii care fac parte din grupul țintă, subvenții pentru angajatorii care încadrează în muncă persoane din grupul țintă, subvenții pentru angajatorii care încheie contracte de stagiu cu persoane din grupul țintă).

Pe lângă proiectele de la nivel central, la nivel teritorial, Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă au contractat proiecte pentru obținerea finanțării necesare pentru susținerea măsurilor dedicate tinerilor.

În cadrul Priorității 2 - *Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii*, Serviciul Public de Ocupare este implicat în cadrul următoarelor acțiuni:

- **acțiunea 2.a.1. - Dezvoltarea unei rețele pentru tineret care să furnizeze servicii personalizate și de calitate tinerilor, cu precădere din categoria NEET.**

Acțiunea va fi implementată în parteneriat cu structuri/entități specializate în furnizarea de servicii pentru tineri/instituții de învățământ superior ce oferă servicii de educație, formare profesională, dezvoltare competențe transversale, de consiliere/coaching/mentorat/tutorat pentru tineri.

Scopul principal este de a identifica tinerii NEET și de a-i atrage către ANOFM pentru a li se asigura măsuri personalizate în vederea creșterii șanselor de ocupare.

În prezent se află în etapa de contractare/precontractare 32 de proiecte cu o valoare totală de peste 63 milioane de euro. Aproximativ 51.000 tineri vor beneficia de sprijin prin intermediul acestor proiecte.

- **acțiunea 2.a.2 - Pregătirea și furnizarea ofertei de servicii de formare/ocupare pentru tineri, inclusiv pentru tineri NEET, prin pachete de măsuri active personalizate în funcție de profilul tinerilor.**

Tinerii vor beneficia de informare și consiliere profesională, servicii de mediere a muncii, formare profesională (ex. programe de formare profesională de inițiere, specializare, perfecționare, programe de formare profesională de calificare/recalificare, programe de formare în competențe cheie, dezvoltare competențe transversale, cu accent pe competențe digitale de bază, competențe culturale și creativitate, management al carierei, competențe de comunicare și muncă în echipă, competențe verzi; dezvoltarea de competențe specifice pentru a face față provocărilor viitorului vizând teme precum industrii creative, soluții digitale pentru comunitate, competențe verzi, robotică, inventică).

Acțiunea va fi implementată în calitate de solicitanți/parteneri eligibili de către: furnizori de formare profesională a adulților, publici și privați, autorizați conform legii; furnizori de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă, publici și privați, acreditați conform legii; centre de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, autorizate, conform legii și structurile teritoriale ale ANOFM .

Recunoașterea gravității declinului demografic este esențială, având în vedere implicațiile sale structurale asupra dinamicii economice, stabilității sociale și sustenabilității pe termen lung a sistemelor publice de pensii și sănătate.

Atingerea unor minime istorice ale natalității, coroborată cu îmbătrânirea accelerată a populației și migrația forței de muncă, impune trecerea de la politici pasive de asistență la o strategie națională de intervenție urgentă.

Abordarea multidimensională a crizei demografice presupune acțiuni orientate către securitatea economică a familiei, extinderea și modernizarea serviciilor suport pentru educație timpurie și implementarea unor reglementări care să faciliteze echilibrul funcțional între viața profesională și cea privată.

Fenomenul migrației tinerilor și evoluțiile demografice reprezintă provocări complexe, cu implicații economice, sociale și demografice, care necesită intervenții coordonate la nivelul mai multor domenii de politică publică. În acest context, politicile de tineret contribuie la crearea unui cadru favorabil dezvoltării personale, educaționale, profesionale și civice a tinerilor, precum și la creșterea participării acestora la viața societății.

La nivel național, cadrul strategic în domeniul tineretului este reprezentat de **Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027**, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 566/2024, document cu caracter intersectorial, care urmărește creșterea calității vieții tinerilor din România și valorificarea potențialului acestora.

MMFTSS recunoaște necesitatea adoptării unor politici coerente și sustenabile de sprijin pentru familii și tineri, în vederea atenuării tendințelor demografice negative. În acest sens, susținerea natalității constituie o prioritate strategică, abordată prin măsuri complementare

care vizează reducerea costurilor asociate creșterii copiilor și facilitarea accesului la servicii esențiale pentru familii.

În domeniul tineretului, răspunsul instituțional este fundamentat pe obiectivele și direcțiile de acțiune prevăzute în Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027.

Strategia identifică o serie de factori care influențează situația și perspectivele tinerilor și abordează, între altele, domenii precum educația și învățarea continuă, incluziunea socială, locuirea, ocuparea și oportunitățile antreprenoriale, sănătatea, participarea civică, transformarea digitală, situația tinerilor din mediul rural și incluziunea tinerilor migranți. Structura Strategiei reflectă tocmai caracterul complex și intersectorial al politicilor necesare pentru tineri.

Din această perspectivă, diminuarea fenomenului exodului tinerilor nu poate fi realizată printr-o singură măsură și nu reprezintă exclusiv responsabilitatea unei singure instituții cu atribuții în domeniul tineretului. Decizia unui tânăr de a rămâne în România, de a pleca temporar sau de a reveni în țară este influențată de existența unor oportunități educaționale și profesionale, de nivelul veniturilor personale, de condițiile de locuire, precum și de accesul la servicii publice și de posibilitățile de dezvoltare personală și profesională, de gradul de incluziune socială dar și de perspectivele pe termen lung.

În consecință, politica de tineret contribuie la reducerea factorilor care pot determina vulnerabilitatea sau lipsa de oportunități a tinerilor, prin măsuri orientate către:

- ✓ dezvoltarea oportunităților educaționale și de învățare pe tot parcursul vieții;
- ✓ facilitarea tranziției tinerilor către piața muncii și susținerea oportunităților antreprenoriale;
- ✓ creșterea accesului tinerilor la oportunități de dezvoltare personală și profesională;
- ✓ promovarea participării active a tinerilor la viața comunității și la procesele de luare a deciziilor;
- ✓ susținerea organizațiilor și inițiativelor de tineret;
- ✓ creșterea incluziunii sociale și reducerea vulnerabilităților în rândul tinerilor;
- ✓ îmbunătățirea accesului la informații și servicii destinate tinerilor;
- ✓ dezvoltarea unor mecanisme de fundamentare a politicilor publice pe nevoile și aspirațiile reale ale tinerilor;
- ✓ consolidarea cooperării dintre instituțiile publice și sectorul neguvernamental de și pentru tineret.

Un rol important în implementarea politicilor publice în domeniul tineretului și în crearea unor oportunități reale pentru participarea și dezvoltarea tinerilor îl are finanțarea proiectelor și inițiativelor din domeniu. Prin mecanismele de finanțare disponibile, MMFTSS sprijină proiecte de tineret și inițiative care urmăresc dezvoltarea personală și profesională a

tinerilor, participarea acestora la viața comunității, promovarea voluntariatului, incluziunea și implicarea civică.

În același timp, Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027 include, printre direcțiile sale de acțiune, realizarea și utilizarea cercetărilor, a studiilor și a prognozelor pentru fundamentarea politicilor publice în domeniul tineretului, ceea ce permite adaptarea intervențiilor publice la evoluția nevoilor tinerilor.

Prin urmare, politica de tineret urmărește nu numai diminuarea unor vulnerabilități, ci, în mod fundamental, crearea condițiilor prin care tinerii să își poată construi un parcurs educațional, profesional și personal sustenabil în România.

Contribuția MMFTSS în domeniul tineretului trebuie privită ca parte a unui răspuns guvernamental mai larg, în care politicile de ocupare, educație, locuire, sănătate, protecție socială, familie și tineret să se completeze reciproc.

2. MMFTSS implementează măsuri de combatere a declinului demografic, oferind asistență financiară cuplurilor și femeilor singure pentru accesarea procedurilor de reproducere umană asistată.

Susținerea natalității prin soluții aplicate reprezintă pilonul central în lupta împotriva declinului demografic. Subvenționarea tratamentelor de fertilizare nu doar elimină barierele financiare ale procedurilor medicale, ci oferă și un suport emoțional vital celor care luptă cu infertilitatea, transformând dorința de a avea copii într-o posibilitate reală. Infertilitatea nu este doar o problemă medicală, ci și o barieră în calea stabilității sociale viitoare. Prin finanțarea tratamentelor și a medicamentelor necesare, statul investește direct în capitalul uman, oferind familiilor afectate de probleme de reproducere speranța și resursele necesare pentru a depăși acest impas emoțional și financiar.

„Programul social de interes național de susținere a cuplurilor și a persoanelor singure, pentru creșterea natalității”, demarat în anul 2022 și gestionat, în prezent, de Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, este un demers imperios necesar și vine ca răspuns la scăderea alarmantă a natalității, dar și la problemele financiare cu care se confruntă familiile din România. În prezent, costurile ridicate ale procedurilor de fertilizare în vitro și lipsa unui sprijin financiar adecvat constituie obstacole majore pentru multe cupluri care își doresc să aibă copii și, în plus, se confruntă și cu probleme de fertilitate.

Programul social se adresează cuplurilor și femeilor singure, cărora li s-a diagnosticat o afecțiune incompatibilă cu reproducerea pe cale naturală, de către un medic specialist în obstetrică-ginecologie, cu competență în tratamentul infertilității cuplului și în reproducere umană, asistată medical. Sprijinul financiar se acordă sub forma a două vouchere digitale, în cuantum de 15.000 lei: un voucher, în valoare de 5.000 lei, destinat achiziționării

tratamentului medicamentos, iar al doilea voucher, în sumă de 10.000 de lei, folosit pentru achitarea procedurilor medicale specifice.

Evoluția numărului de beneficiari, înregistrată de la lansarea Programului, reflectă interesul constant pentru accesarea intervențiilor de sprijin în domeniul sănătății reproductive și contribuie la consolidarea cadrului de susținere a natalității, prin reducerea barierelor financiare asociate procedurilor de reproducere umană asistată. Programul este conceput ca un mecanism dinamic de intervenție, adaptat evoluțiilor demografice și nevoilor identificate la nivelul populației, constituind una dintre componentele politicilor publice integrate destinate susținerii natalității la nivel național.

Rezultatele pozitive ale edițiilor precedente ale Programului social de interes național de susținere a cuplurilor și a persoanelor singure, pentru creșterea natalității și interesul crescut din partea beneficiarilor confirmă utilitatea acestuia, justificând pe deplin finanțarea și implementarea sa în perioada următoare.

MMFTSS asigură continuarea și implementarea Programului în perioada 2026-2030, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 264/2026 privind aprobarea acestuia, precum și cu ale Ordinului ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale nr. 684/2026 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a acestuia. Programul asigură un cadru multianual, stabil și predictibil pentru sprijinirea persoanelor care își doresc să devină părinți.

Obiectivul strategic constă în creșterea progresivă a numărului de beneficiari în fiecare an, consolidând astfel eforturile de redresare demografică prin susținerea activă a natalității.

În ceea ce privește rezultatele cuantificabile obținute, menționăm că “Programul social de interes național de susținere a cuplurilor și a persoanelor singure pentru creșterea natalității” derulat de MMFTSS reprezintă una dintre măsurile active implementate la nivel național în vederea sprijinirii deciziei de a avea copii. În urma procedurilor efectuate de către beneficiarii care au accesat Programul în anii 2023-2024, au fost raportate peste 1900 de nașteri. În anul 2025 au fost emise vouchere către 6292 de beneficiari, a căror valabilitate se încheie la data de 31.12.2026. Până în prezent, au fost raportate 680 de sarcini confirmate și 88 de nașteri. Întrucât voucherele acordate în cadrul Programului FIV 2025 se află încă în perioada de valabilitate și procesul de decontare a sumelor cheltuite este în desfășurare, numărul sarcinilor în evoluție și al nașterilor confirmate vor fi actualizate progresiv, ca urmare a decalajului temporal dintre efectuarea procedurilor de fertilizare in vitro și finalizarea sarcinilor.

Începând cu anul 2022, pentru sprijinirea tinerelor familii și încurajarea natalității, a fost implementat Programul guvernamental „FamilyStart”, prin care statul sprijină familiile prin garantarea creditelor și subvenționarea dobânzilor și a altor costuri aferente acestora,

pentru acoperirea unor cheltuieli precum cele legate de întemeierea familiei, nașterea și educația copiilor, locuință și servicii medicale. Programul se adresează persoanelor cu vârsta între 18 și 45 de ani și familiilor cu venituri nete lunare de până la 6.000 lei/membru, respectiv 7.500 lei/membru în cazul familiilor monoparentale.

În perioada 2022-2024, Programul guvernamental „FamilyStart” a asigurat accesul tinerelor familii la finanțare în condiții avantajoase, fiind acordate 2.051 de credite în anul 2023 și 3.480 de credite în anul 2024. Pentru creditele contractate, obligațiile asumate de stat privind plata dobânzilor au fost onorate neîntrerupt în anii 2025 și 2026. Beneficiarii care au contractat deja credite prin aceste programe beneficiază de respectarea integrală a obligațiilor asumate, fără modificarea condițiilor contractuale.

3. Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale nu deține, în prezent, o analiză dedicată exclusiv fenomenului migrației tinerilor. Cu toate acestea, în anul 2024 a fost realizată lucrarea de cercetare „Barometru 2024 - Situația tineretului și așteptările sale”, având ca obiectiv conturarea unei imagini aprofundate asupra situației și dinamicii sociale a tinerilor din România.

Lucrarea include un capitol dedicat temei „Mobilitate și emigrație”, în cadrul căruia a fost analizată intenția tinerilor de a părăsi România, precum și principalele motive care stau la baza acestei intenții. Este important de precizat că datele rezultate din această cercetare reflectă intențiile și motivațiile declarate de respondenți, și nu reprezintă o măsurare a migrației efective sau a stabilirii definitive a domiciliului în străinătate.

Potrivit rezultatelor cercetării, 25% dintre respondenți declară că ar pleca în străinătate pentru a lucra temporar, 13% pentru studii, iar 10% pentru a se stabili definitiv. În rândul celor care intenționează să plece în străinătate fie pentru stabilire, fie pentru muncă temporară, principalul motiv indicat îl reprezintă atracția exercitată de condițiile de viață din alte țări, menționată de 38% dintre respondenți. Al doilea motiv, indicat de către 21% dintre respondenți, îl constituie dorința de a strânge bani pentru achiziționarea unei locuințe. În proporție apropiată, 20% dintre respondenți indică drept motiv percepția că lucrurile nu evoluează într-o direcție favorabilă în România.

Un element relevant evidențiat de cercetare îl reprezintă evoluția intenției de stabilire definitivă în străinătate. Astfel, comparativ cu anul 2020, ponderea tinerilor care declară că intenționează să se stabilească definitiv în străinătate a scăzut de la 26% la 10%.

Totodată, rezultatele cercetării indică faptul că fenomenul migrației tinerilor nu poate fi explicat printr-o singură cauză, decizia de a părăsi România putând fi determinată de o combinație de factori economici, sociali și individuali, în funcție de situația și etapa de viață a fiecărui tânăr. În acest context, fenomenul migrației trebuie analizat în corelație cu factori precum oportunitățile de ocupare și nivelul veniturilor, accesul la educație și formare,

condițiile de locuire, calitatea serviciilor publice, perspectivele de dezvoltare personală și profesională, precum și percepția tinerilor asupra propriului viitor.

În ceea ce privește elaborarea politicilor publice, rezultatele cercetării constituie o sursă de informații relevante pentru înțelegerea nevoilor, percepțiilor și aspirațiilor tinerilor și pot contribui la fundamentarea intervențiilor publice din domeniul tineretului. Cu toate acestea, Barometrul 2024 nu a stat la baza elaborării unei politici publice distincte, dedicate exclusiv reducerii migrației tinerilor, având în vedere caracterul complex și intersectorial al acestui fenomen.

MMFTSS urmărește ca politicile și măsurile din domeniul tineretului să răspundă principalelor nevoi și provocări identificate în rândul tinerilor, prin susținerea dezvoltării personale, sociale și profesionale a acestora, stimularea participării active și crearea unor oportunități de dezvoltare în România, precum și prin consolidarea mecanismelor de fundamentare a politicilor publice pe date și evidențe.

În același timp, elaborarea unor politici publice comprehensive privind migrația tinerilor presupune o abordare intersectorială și contribuția mai multor autorități și instituții cu responsabilități în domenii precum ocuparea forței de muncă, educația și formarea profesională, economia, locuirea, protecția socială și relația cu diaspora. În acest sens, măsurile de prevenire a factorilor care pot determina migrația tinerilor și de creare a unor condiții favorabile pentru rămânerea sau revenirea acestora în România depășesc sfera exclusivă de competență a politicilor de tineret.

4. Încurajarea revenirii în țară a tinerilor români din diaspora reprezintă, prin însăși natura sa, un obiectiv complex, a cărui realizare presupune o abordare interinstituțională și coordonată, având în vedere diversitatea factorilor care influențează decizia de revenire și necesitatea unor intervenții în domenii precum ocuparea forței de muncă, educația, locuirea, protecția socială și sprijinirea reintegrării profesionale și sociale.

Din perspectiva politicii de tineret, obiectivul relevant este acela de a crea și consolida oportunitățile prin care tinerii să își poată dezvolta competențele, cariera, inițiativele antreprenoriale și participarea la viața comunităților din România.

Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027 urmărește o astfel de abordare integrată, prin includerea unor domenii precum ocuparea și oportunitățile antreprenoriale, locuirea, educația și învățarea continuă, incluziunea socială și participarea civică.

În acest sens, pentru un tânăr român care ia în considerare revenirea în țară, existența unor oportunități de ocupare și dezvoltare profesională, posibilitatea de a iniția o activitate antreprenorială, accesul la educație și formare, condițiile de locuire, accesul la servicii și posibilitatea de a se implica în comunitate reprezintă elemente importante ale deciziei de revenire.

În ceea ce privește tinerii din diaspora, este importantă și menținerea unei legături active cu aceștia, astfel încât relația cu România să nu fie întreruptă odată cu plecarea din țară. În acest sens, participarea la inițiative, proiecte, schimburi, activități educaționale și civice și menținerea legăturilor cu comunitățile din România pot contribui la păstrarea unei relații active cu țara de origine.

Revenirea definitivă în România depinde însă în mod substanțial de factori care depășesc domeniul strict al politicii de tineret, motiv pentru care măsurile dedicate revenirii diasporei trebuie corelate cu politicile privind piața muncii, antreprenoriatul, educația, locuirea, serviciile publice, familia și protecția socială.

Mai mult, pentru românii din diaspora, MMFTSS și ANOFM actualizează periodic, la cererea Departamentului pentru Românii de Pretutindeni, Ghidul de reîntoarcere care pune la dispoziția românilor de pretutindeni, elaborat din informațiile furnizate de o serie de instituții ale statului român cu competențe în domenii esențiale procesului de reintegrare. Ghidul oferă informații privind reînnoirea actelor de identitate, repatrierea bunurilor, echivalarea studiilor, accesarea serviciilor medicale și sociale, regimul de impozitare precum și posibile oportunități de investiții în România. Ghidul este disponibil la adresa: (<https://dprp.gov.ro/ro/wp-content/uploads/2021/01/GHID-DE-REINTOARCERE-2021.pdf>).

5. Pentru susținerea demersurilor de redresare demografică, MMFTSS continuă implementarea „Programului social de interes național de susținere a cuplurilor și a femeilor singure pentru creșterea natalității”, în perioada 2026-2030, asigurându-se un mecanism de sprijin financiar pe termen lung, cu caracter stabil și predictibil, destinat femeilor și cuplurilor care își doresc să aibă copii.

Obiectivul principal îl reprezintă creșterea progresivă, de la an la an, a numărului de beneficiari astfel încât măsura să contribuie în mod constant la creșterea natalității și la diminuarea efectelor declinului demografic. În acest scop, sprijinul financiar poate fi acordat unui număr de **maximum 10.000 de beneficiari în fiecare an**, în limita fondurilor aprobate cu această destinație.

De asemenea, în Programul de Guvernare 2025-2028, la secțiunea VI - Familie și Demografie, este prevăzută elaborarea Strategiei Naționale pentru Creștere Demografică, al cărei scop este de a stabili și ulterior de a crește populația României prin măsuri care să susțină familiile, să îmbunătățească sănătatea publică, să stimuleze natalitatea și să creeze un mediu socio-economic sigur pentru familii.

Ca obiective strategice, enumerăm creșterea natalității prin măsuri financiare și sociale pentru familii, îmbunătățirea sănătății publice prin prevenție, acces la servicii medicale și educație pentru sănătate, reducerea inegalităților sociale și regionale, inclusiv

sprijin pentru familiile vulnerabile sau cele din zone rurale, creșterea calității vieții familiilor prin servicii integrate și sprijin parental.

O strategie demografică națională care să atingă obiectivele menționate trebuie să fie coordonată pe mai multe niveluri, integrând politici sociale, economice, de sănătate și educaționale și să fie rezultatul colaborării între autoritățile centrale (Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Finanțelor, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene), autoritățile locale (primării și consilii județene) și parteneri non-guvernamentali.

În concluzie, reducerea declinului demografic și diminuarea exodului tinerilor reprezintă obiective care presupun o abordare guvernamentală integrată și coordonată, implicând instituții cu competențe în domenii precum demografia, ocuparea forței de muncă, educația, protecția socială, locuirea. Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale contribuie la acest efort prin instrumentele proprii politicii de tineret, în special prin implementarea Strategiei Naționale pentru Tineret 2024-2027 și prin măsuri destinate creării unui mediu favorabil dezvoltării tinerilor și valorificării potențialului acestora în România.

Față de cele de mai sus, apreciem că MMFTSS a adoptat un pachet consistent de măsuri adresate tinerilor, inclusiv tinerilor NEETs, astfel încât să fie sprijiniți în vederea încadrării pe piața muncii în interiorul granițelor țării noastre.

În speranța că informațiile furnizate vă sunt utile, vă asigurăm de întreaga noastră considerație.

Cu stimă,

p. Ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, interimar
Dragoș-Nicolae PÎSLARU,

Secretar de stat
Silvia Monica DINICĂ

